

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์
ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวี วรกวิน
รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก
รองศาสตราจารย์บุษบา คุณาศิรินทร์

ผู้ตรวจ

ดร.เคน จันทรวงษ์
อาจารย์อาคม สมพามา
อาจารย์ธราดล รานรินทร์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN : 978-616-05-5084-5

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

๑๒๕๖/๙ ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐-๒๒๔๓-๘๐๐๐ (อัตโนมัติ ๑๕ สาย), ๐-๒๒๔๑-๘๙๙๙

แฟกซ์ : ทุกหมายเลข, แฟกซ์อัตโนมัติ : ๐-๒๒๔๑-๔๑๓๑, ๐-๒๒๔๓-๗๖๖๖

สงวนลิขสิทธิ์

บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๖๗

website : www.iadth.com

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เนื้อหา สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จัดทำขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนี้

- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม** ระบบการเมืองการปกครอง ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

- **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- **ภูมิศาสตร์** ลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

ในหนังสือเรียนมืองค์ประกอบดังนี้ ผังสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประกายความคิด เนื้อหาและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เพิ่มเติมเสริมความรู้ รักโลก ปลอดภัยไว้ก่อน กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผังสรุปสาระสำคัญสู่การสร้างความรู้ และโครงงานสู่นวัตกรรม

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) หวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ และผู้หมั่นฝึกปัญญาจากการอ่านอย่างตั้งใจ

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

สารบัญ

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

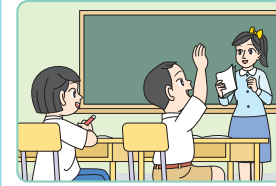
๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

การเป็นพลเมืองดี

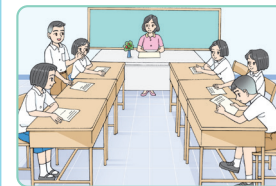
๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

โครงสร้างและบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

๑๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การมีส่วนร่วมตามกระบวนการประชาธิปไตย

๓๐

เศรษฐศาสตร์

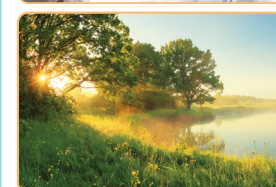
๓๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

การใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการอย่างคุ้มค่า

๓๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน

๔๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การทำงาน

๖๑

ภูมิศาสตร์

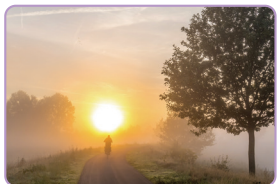
๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

๑

๗๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน

๒

๙๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
สิ่งแวดล้อม

๓

๑๐๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศในแผนผัง

๔

๑๑๔

โครงงานสู่นวัตกรรม

๑๒๗

บรรณานุกรม

๑๒๘

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ผังสาระการเรียนรู้

ส ๒.๑

ตัวชี้วัด
ระหว่างทาง

บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็น
สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
การเป็นพลเมืองดี

ตัวชี้วัด
ระหว่างทาง

ยกตัวอย่างความสามารถและความดี
ของตนเอง ผู้อื่น และบอกผลจาก
การกระทำนั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
การเป็นพลเมืองดี

ส ๒.๒

ตัวชี้วัด
ระหว่างทาง

บอกโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่
ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
โครงสร้างและบทบาทหน้าที่
ของสมาชิกในครอบครัว
และโรงเรียน

ตัวชี้วัด
ระหว่างทาง

ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเอง
ในครอบครัวและโรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
โครงสร้างและบทบาทหน้าที่
ของสมาชิกในครอบครัว
และโรงเรียน

ตัวชี้วัด
ปลายทาง

มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำ
กิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียน
ตามกระบวนการประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
การมีส่วนร่วม
ตามกระบวนการ
ประชาธิปไตย

การเป็นพลเมืองดี

ผังสาระการเรียนรู้

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

๑. บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน (ส ๒.๑ ป.๑/๑)
๒. ยกตัวอย่างความสามารถและความคิดของตนเอง ผู้อื่น และบอกผลจากการกระทำนั้น (ส ๒.๑ ป.๑/๒)

สาระสำคัญ

๑. การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น สมาชิกทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติตนเป็นคนดี โดยเริ่มตั้งแต่การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งเป็นการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยและเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต
๒. ทุกคนมีความสามารถในแต่ละด้านแตกต่างกันไป การใช้ความสามารถในด้านที่ตนมีอยู่เพื่อทำความดีจะส่งผลให้ตนเองเป็นผู้มีจิตใจที่ดี เป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความสามารถและความคิดของตนเองและผู้อื่น

จุดประกายความคิด

๑. สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

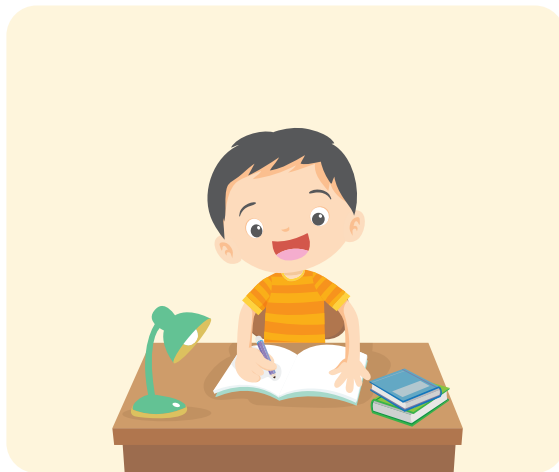

๑.๑ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

เด็กดีของครอบครัว หมายถึง เด็กที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่ และญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว

การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลงต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ปฏิบัติร่วมกัน

กฎระเบียบ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นในครอบครัวเป็นสิ่งที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องปฏิบัติตาม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กฎระเบียบของครอบครัวที่นักเรียนควรปฏิบัติ เช่น

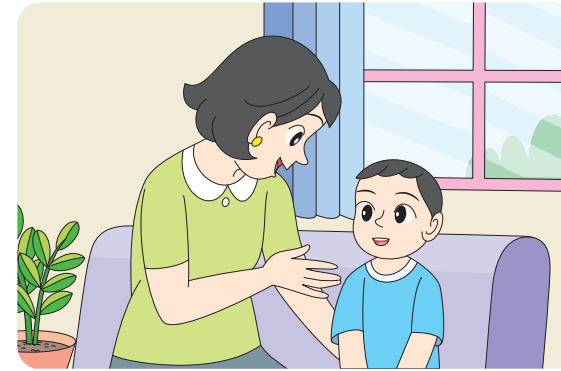

ทำความสะอาดบ้านให้เสร็จ

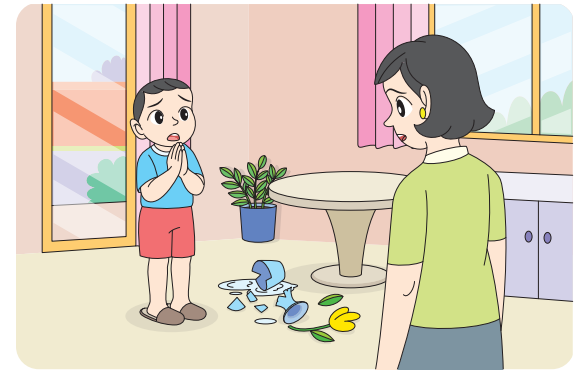

จัดเก็บที่นอนให้เรียบร้อย

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวได้ ดังนี้

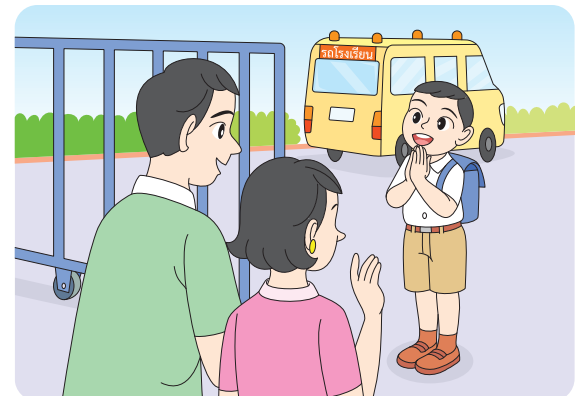
มีความกตัญญูทักทายและเชื่อฟังคำสั่งสอน
ของพ่อ แม่ และญาติผู้ใหญ่

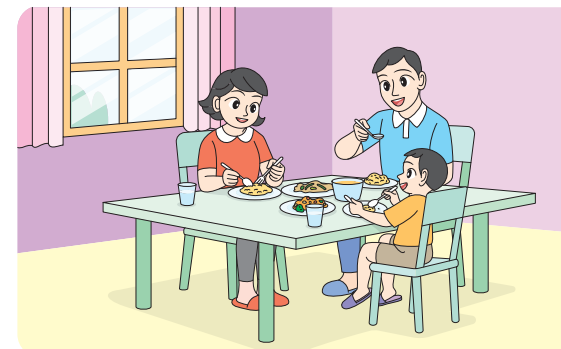
รู้จักกล่าวขอโทษเมื่อทำความผิด

ประณมมือไหว้พร้อมกล่าวคำขอบคุณ
ทุกครั้งเมื่อผู้ใหญ่ให้สิ่งของ

มีสัมมาคารวะต่อพ่อ แม่ พี่ และญาติผู้ใหญ่

มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว
มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น

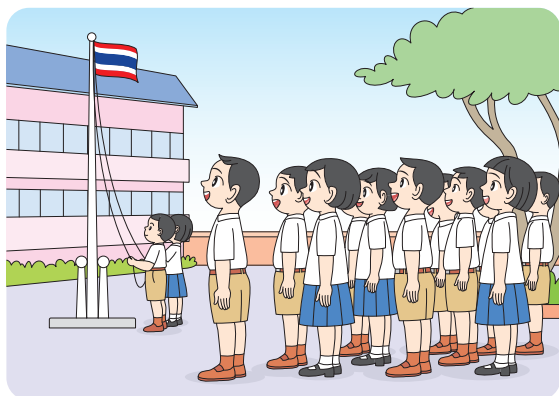

มีระเบียบวินัย มีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือ
งานบ้านและงานอื่น ๆ ที่สามารถช่วยได้

๑.๒ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน

เด็กดีของโรงเรียน หมายถึง เด็กที่ปฏิบัติตาม กฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างถูกต้อง เหมาะสม

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนได้ ดังนี้

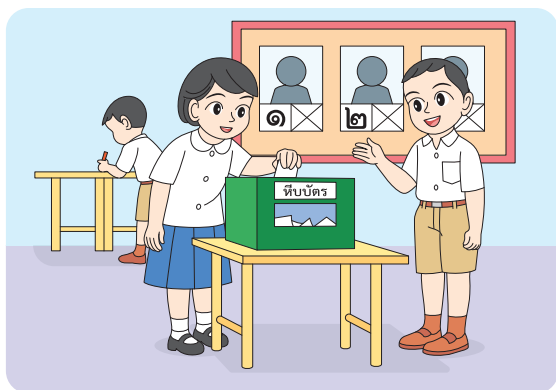
ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เช่น มาให้ทันเช้าแถวเคารพธงชาติ

มีสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์ พุดจาไพเราะ สุภาพ ไม่หยาบคาย

ตั้งใจเรียนและแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล พร้อมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น

มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียน และโรงเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส

รักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบ เรียบร้อยและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

เข้าแถวซื้ออาหารอย่างเป็นระเบียบ ตามลำดับก่อน-หลัง

๑.๓ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน

ต่อตนเอง

- มีระเบียบวินัยและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่
- ได้รับคำยกย่องชมเชย

ต่อครอบครัว

- บ้านเรือนมีความเป็น ระเบียบเรียบร้อย
- ทำให้ครอบครัวอบอุ่น

ต่อโรงเรียน

- สร้างชื่อเสียงที่ดีงาม ให้แก่โรงเรียน
- โรงเรียนมีความเป็น ระเบียบเรียบร้อย

๒. ความสามารถและความดีของตนเองและผู้อื่น

๒.๑ ลักษณะความสามารถของตนเองและผู้อื่น

สมาชิกแต่ละคนในสังคมจะมีความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น ทุกคนจึงควรยอมรับความสามารถและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

ลักษณะความสามารถที่สำคัญมี ๔ ด้าน ดังนี้

ด้านเก่งคิด

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ช่างสังเกต กล้าถามและกล้าแสดงความคิดเห็น

ด้านเก่งงาน

มีความรับผิดชอบ สามารถจัดตารางการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีระเบียบวินัย มีความสุขและมีสมาธิในการทำงาน

ด้านเก่งคน

มีความกตัญญูกตเวที มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ด้านเก่งเรียน

มีความขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้น รักและสนุกกับการเรียนรู้

๒.๒ ลักษณะการทำความดีของตนเองและผู้อื่น

สังคมที่มีแต่คนดี ย่อมทำให้สังคมนั้นมีแต่ความสุข และความเจริญก้าวหน้า การทำความดีสามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

๑) ความมีระเบียบวินัย

คือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน เช่น เก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ

๒) ความรับผิดชอบ คือ การทำสิ่งต่าง ๆ ตามหน้าที่ของตนเอง เช่น การตั้งใจเรียน

๓) ความมีเมตตา

กรุณา คือ ความรักและปรารถนาดี อยากให้ผู้อื่นมีความสุข เช่น ช่วยเหลือสัตว์เมื่อเห็นว่าได้รับบาดเจ็บ

๔) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คือ การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความตั้งใจจริง โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน เช่น การแบ่งปันของเล่นให้ผู้อื่น

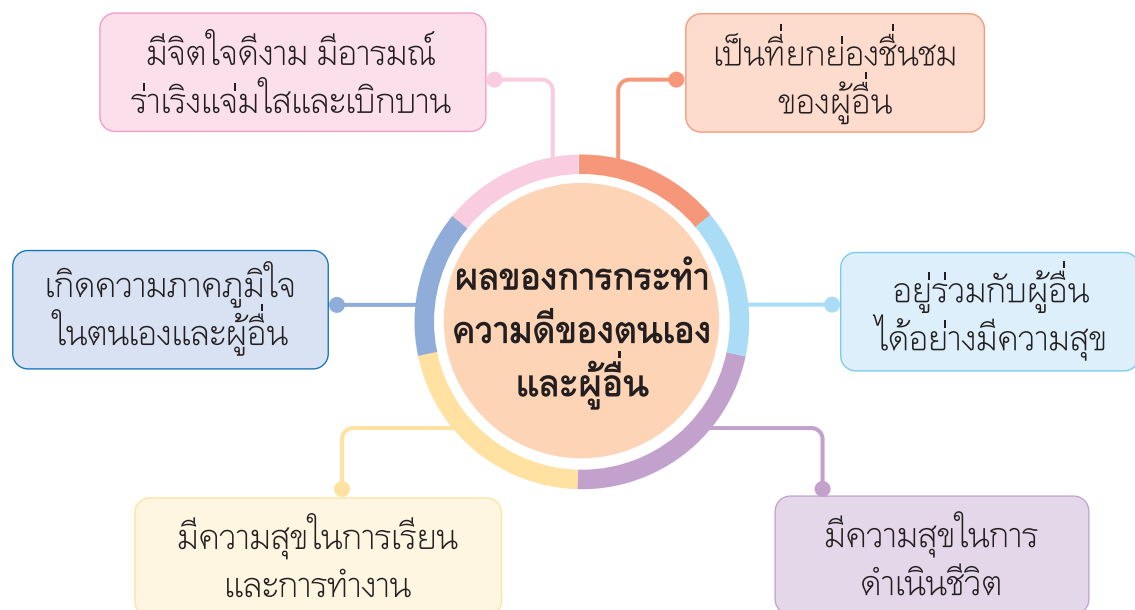
๕) ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามทั้งกาย วาจา และใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เช่น ไม่พูดโกหก หลอกลวง ไม่ลักขโมยสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน

๖) ความกตัญญูกตเวที คือ การสำนึกและตอบแทน บุญคุณของผู้ที่ช่วยเหลือ เช่น ช่วยทำงานบ้าน

๗) ความขยัน อดทน อดกลั้น คือ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้

๒.๓ ผลของการกระทำความดีของตนเองและผู้อื่น

เพิ่มเติมเสริมความรู้

นักเรียนสามารถทำความดีง่าย ๆ โดยเริ่มต้นจากตนเอง ดังนี้

๑. ทำดีง่าย ๆ เริ่มต้นที่ร่างกายแข็งแรง ดูแลสุขภาพของตนเองและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
๒. ทำดีง่าย ๆ ทำใจให้เป็นสุข ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ สะอาด มีสติเพื่อดำเนินชีวิตให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท
๓. ทำดีง่าย ๆ กับครอบครัวและคนใกล้ตัว เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และปรารถนาดีต่อผู้อื่น โดยเริ่มจากคนที่อยู่ใกล้ชิด รู้จักให้อภัยและให้กำลังใจกัน
๔. ทำดีง่าย ๆ ด้วยการอาสาช่วยเหลือสังคม เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทน
๕. ทำดีง่าย ๆ ห่วงใยสิ่งแวดล้อม ดูแลรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม เช่น ลดการใช้ถุงพลาสติก โดยใช้ถุงผ้าแทน
๖. ทำดีง่าย ๆ ปลุกต้นไม้เพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อน และให้ความร่มรื่น
๗. ทำดีง่าย ๆ เน้นความพอเพียง รู้จักประหยัดและอดออม ใช้จ่ายอย่างพอดี
๘. ทำดีง่าย ๆ ด้วยการให้และบริจาคสิ่งต่าง ๆ ตามความสามารถ เช่น บริจาคสิ่งของ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย บริจาคโลหิต

QR CODE
เรื่อง
คำนิยมหลัก
๑๒ ประการ

G

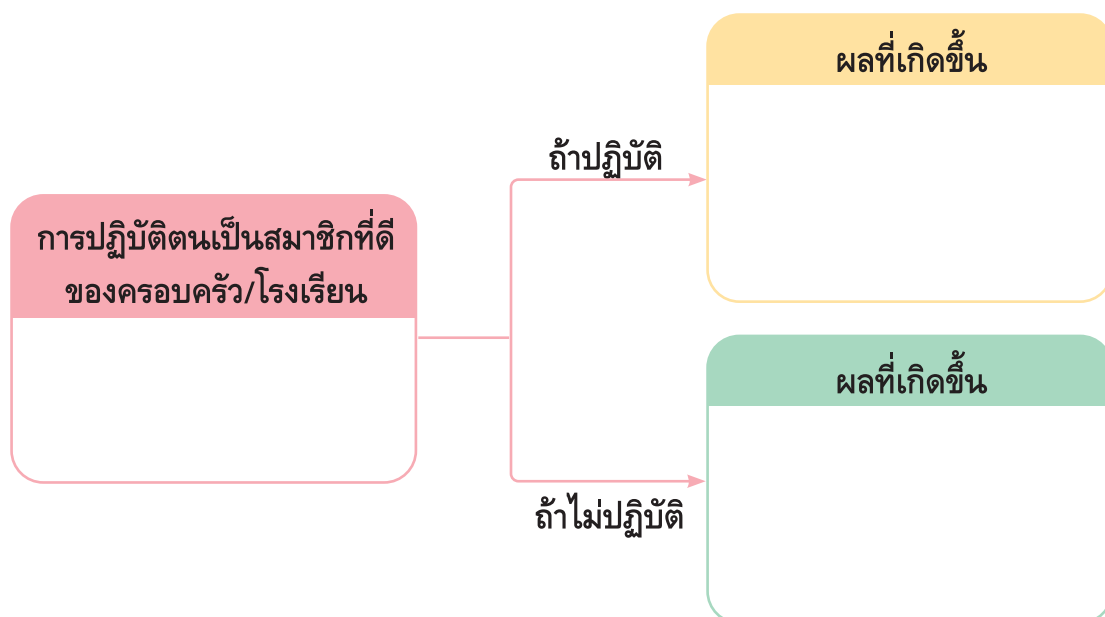
ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล

๑. นักเรียนร่วมกันสนทนาเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน โดยใช้ประเด็นคำถาม ดังนี้
 - เมื่ออยู่ที่บ้านและโรงเรียน นักเรียนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนอย่างไรบ้าง
 - เมื่อปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนแล้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง

P

ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้

๒. นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียนที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำมา ๑ ตัวอย่าง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติเป็นแผนภาพความคิดดังตัวอย่าง

A1

ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ

๓. นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน จากนั้นสรุปประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และสังคม
๔. นักเรียนยกตัวอย่างความสามารถและการทำความดีของตนเองและเพื่อน แล้วสรุปผลที่เกิดขึ้น
๕. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เป็นหลักการเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

A2

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ

๖. นักเรียนพูดเชิญชวนให้เพื่อนๆ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รวมถึงแสดงความสามารถของตนเองในทางสร้างสรรค์ และมีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเองหน้าชั้นเรียน

S

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ

๗. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม เช่น การเก็บขยะรอบโรงเรียน และชุมชน หรือการช่วยพ่อ แม่ทำงานบ้านในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

การเป็นพลเมืองดี

สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน

การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน คือ การเชื่อฟัง คำสั่งสอนของพ่อ แม่ และครู อาจารย์ มีความกตัญญูทักท้วง จะช่วยให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ความสามารถและความดีของตนเอง และผู้อื่น

ทุกคนในสังคมมีความสามารถที่ต่างกัน การยอมรับในความสามารถ และเห็นคุณค่าของผู้อื่น จะช่วยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

โครงสร้างและบทบาท หน้าที่ของสมาชิก ในครอบครัวและโรงเรียน

ผังสาระการเรียนรู้

โครงสร้างของครอบครัว
ความสัมพันธ์ของสมาชิก
ในครอบครัว
โครงสร้างและความสัมพันธ์
ของสมาชิกในครอบครัว

โครงสร้าง
และบทบาท
หน้าที่ของสมาชิก
ในครอบครัว
และโรงเรียน

โครงสร้างของโรงเรียน
ความสัมพันธ์ของสมาชิก
ในโรงเรียน
โครงสร้างและความสัมพันธ์
ของสมาชิกในโรงเรียน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

๑. บอกโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของสมาชิก ในครอบครัว และโรงเรียน (ส ๒.๒ ป.๑/๑)
๒. ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเอง ในครอบครัว และโรงเรียน (ส ๒.๒ ป.๑/๒)

บทบาท หน้าที่และสิทธิของตนเอง
ในครอบครัวและโรงเรียน

ความหมายของบทบาท หน้าที่และสิทธิ

ความแตกต่างและการใช้อำนาจตามบทบาท หน้าที่ และสิทธิของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน

สาระสำคัญ

๑. โครงสร้างของครอบครัวประกอบด้วย สมาชิกภายในครอบครัวที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด เช่น พ่อ แม่ ลูก ซึ่งทุกคนล้วนมีบทบาท หน้าที่แตกต่างกันไป
๒. โครงสร้างของโรงเรียนประกอบด้วยสมาชิกในโรงเรียน เช่น ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ครู อาจารย์ นักเรียน และบุคคลอื่นๆ ซึ่งแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๓. สมาชิกทุกคนในครอบครัวและโรงเรียน ล้วนมีบทบาท หน้าที่และสิทธิแตกต่างกันไป การปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ และสิทธิที่ตนเองได้รับอย่างถูกต้อง เหมาะสมจะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันในครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

สมาชิกในครอบครัว

ในแต่ละครอบครัวจะมีโครงสร้างของสมาชิกที่แตกต่างกัน

เช่น

ครอบครัวขนาดเล็ก
ประกอบด้วย
พ่อ แม่ ลูก

ครอบครัวขนาดใหญ่
ประกอบด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ และลูก ๆ

